

Azərbaycan Respublikası adından
Qərar

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin
Mülki Kollegiyası

Bakı şəhəri

2(3-6)-2966/2026

15.07.2026-cı il

Hakimlər Qafarova Rəna Nazim qızı (sədrlik edən və məruzəçi), Abdliyev Fuad Vilayət oğlu və Musayeva Cəmilə Ceyhun qızından ibarət tərkibdə,

İddiaçı Vəliyev Fikrət Məmməd oğlunun cavabdehlər Vəliyev Əbülfət Məmməd oğluna və "Teymuroğlu" MTK-ya qarşı "dəymiş zərərin əvəzinin ödənilməsi və s." tələbinə dair mülki iş üzrə Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 07.05.2026-cı il tarixli, 2(005)-2289/2025 nömrəli qərarından iddiaçı Vəliyev Fikrət Məmməd oğlu tərəfindən verilmiş şikayət üzrə işə Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin inzibati binasında, yazılı icraat qaydasında baxaraq müəyyən etdi,

İşin halı və birinci instansiya məhkəməsində icraat

İddiaçı Vəliyev Fikrət Məmməd oğlu cavabdeh Vəliyev Əbülfət Məmməd oğluna və "Teymuroğlu" MTK-ya qarşı "dəymiş zərərin əvəzinin ödənilməsi və s." tələbinə dair iddia ərizəsi ilə məhkəməyə müraciət edərək, Ə.Vəliyevə 188,35 kv.m.-lik mənzilin ümumi sahəsinə 20 faiz əlavə sahə vermək 226 kv.m. sahəsi olan mənzillərin əvəzinə $\frac{1}{4}$ hissə - ona düşən payına digər cavabdehlə müqavilə bağlanmış yeni inşa edilmiş 3-cü girişində 5-ci mərtəbəsində ümumi sahəsi 64,85 kv.m. olan 205A sayılı təmirli mənzilin cavabdeh Vəliyev Əbülfət Məmməd oğlunun qanunsuz sahibliyindən alınaraq ona verilməsi, həmin mənzilin ona verilməsi barədə sənədləşmə işlərinin aparılması öhdəliyinin Vəliyev Əbülfət Məmməd oğlunun və cavabdeh "Teymuroğlu" MTK-nın üzərinə qoyulması, kirayə haqqı 17000 manat cavabdeh Əbülfət Vəliyevdən alınaraq ona ödənilməsinə dair qətnamə qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 07.05.2026-cı il tarixli, 2(005)-2289/2025 nömrəli qərarına əsasən Bakı Şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin icraarında olan 2(5-98)-1725/2026 sayılı mülki iş üzrə yekun məhkəmə aktı qanuni qüvvəyə minənədək, iddiaçı Vəliyev Fikrət Məmməd oğlunun cavabdehlər Vəliyev Əbülfət Məmməd oğluna və "Teymuroğlu" MTK-ya qarşı "dəymiş zərərin əvəzinin ödənilməsi və s." tələbinə dair 2(005)-2289/2025 nömrəli mülki iş üzrə icraat dayandırılmışdır.

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim RƏNA QAFAROVA,
Hakim Fuad. Abdliyev, Hakim Cəmilə. Musayeva

Məhkəmənin adı: Bakı Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=a93a80550ebf41a988c0b9252f0199e6>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 006

İddiaçı Vəliyev Fikrət Məmməd oğlu Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 07.05.2026-cı il tarixli, 2(005)-2289/2025 nömrəli qərardadından şikayət verərək, həmin qərardadın ləğv edilməsini və iş üzrə icraatın təzələnməsi barədə qərardad qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 08.06.2026-cı il tarixli, 2(005)-2289/2025 nömrəli qərardadı ilə şikayət təmin edilməyərək, Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 2(005)-2289/2025 sayılı, 07.05.2026-cı il tarixli qərardadı dəyişdirilmədən saxlanılmış və baxılması üçün Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə göndərilmişdir.

İş materiallarında olan Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin 2(5-98)-1725/2026 sayılı 07.05.2026-cı il tarixli icraata gətirmə qərardadından görünür ki, iddiaçı Vəliyev Əbülfət Məmməd oğlunun cavabdehlər Vəliyev Fikrət Məmməd oğluna və Bakı şəhəri 14 sayılı notariat ofisinə qarşı "vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnamənin ləğv edilməsi" tələbinə dair iddia ərizəsinin məhkəmə icraatı mümkün hesab edilmişdir.

Şikayətin dəlilləri

Şikayət onunla əsaslandırılmışdır ki, iddiaçı Vəliyev Fikrət Məmməd oğlunun cavabdehlər Vəliyev Əbülfət Məmməd oğluna və "Teymuroğlu" MTK-ya qarşı "dəymiş zərərin əvəzinin ödənilməsi və s." tələbinə dair iddia ərizəsi məhkəmə baxışı zamanı cavabdeh Vəliyev Əbülfət Məmməd oğlunun vəkili Əhmədov Ayazbəy Qabiliyyət oğlu vəsatət təqdim edərək mülki iş üzrə icraatın dayandırılmasını xahiş etmişdir. Vəsətət onunla əsaslandırılmışdır ki, hazırkı mülki iş üzrə cavabdeh Vəliyev Əbülfət Məmməd oğlu Nəsimi Rayon Məhkəməsinə müraciət edərək V-116/2022 nömrəli vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnamənin və həmin şəhadətnamə əsasında Vəliyev Fikrət Məmməd oğlunun adına daşınmaz əmlakındövlət reyestrindən çıxarışın ləğv edilməsini tələb etmişdir. İddia tələbinin hüquqi əsası ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 1202.1-ci maddəsinə əsasən vərəsəlikdən imtina etmiş Tamilla və Mustafanın payları vəsiyyət üzrə vərəsə olan Əbülfətə keçməli idi və bu halda Vəliyev Fikrət Məmməd oğluna 1/4 məcburi pay müəyyən edilməsi mümkün deyildi. Həmçinin Mülki Məcəllənin 1202.2-ci maddəsinə əsasən Fikrət məcburi pay tələbi üçün qanunla müəyyən olunmuş müddətdə müraciət etməli idi. O, bu məqsədlə məhkəməyə müraciət etsə də, həmin tələbi qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qətnaməsi ilə rədd edilmişdir. Qətnamə qüvvəyə mindikdən sonra onun məcburi pay üzrə hüququ yaranmadığı halda, sonradan məcburi pay əsasında vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnamə verilməsi qanunvericiliyə uyğun deyil. Bu səbəblərə görə cavabdeh tərəfindən Nəsimi Rayon Məhkəməsində qaldırılmış iddia mövcuddur və həmin iş üzrə qəbul ediləcək qərar hazırkı mülki işin nəticəsinə birbaşa təsir edəcəkdir. Belə ki, əgər Nəsimi Rayon Məhkəməsi V-116/2022 nömrəli vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnamənin və daşınmaz əmlakın reyestr çıxarışının ləğvini tam və ya qismən təmin edərsə, hazırkı iş üzrə hüquqi vəziyyət tam və ya qismən dəyişəcək. Bu isə hazırkı işdə obyektiv və düzgün nəticəyə gəlinməsinə həmin digər işin həllindən asılı edir. Məhkəmə vəsatəti təmin etməklə hesab etdi ki, hər iki iş üzrə mübahisə predmeti Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Mərdanov Qardaşları küçəsi ev 128B ünvanında yerləşən yaşayış sahəsi ilə bağlıdır və digər mülki işin nəticəsi hazırkı mülki işə təsir göstərəcəyi üçün mülki iş üzrə icraat dayandırılmalıdır. İş üzrə icraatın dayandırılması - məhkəmə və ya inzibati orqan tərəfindən işə baxılmasının qeyri-

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim RƏNA QAFAROVA,
Hakim Fuad. Abdıyev, Hakim Cəmilə. Musayeva

Məhkəmənin adı: Bakı Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=a93a80550ebf41a988c0b9252f0199e6>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 006

mümkünlüyünün müəyyən edildiyi halda işin icraatının dayandırılması üçün başqa iş üzrə preyardisial əhəmiyyət kəsb edən faktların müəyyən edilməsidir. Bildirmək istəyir ki, icraatın dayandırılması üçün əsas gətirdiyi ona məxsus olan 22 iyun 2023-cü il tarixli, V116/2022 nömrəli məcburi paya vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnamə cavabdeh Vəliyev Əbülfət Məmməd oğlunun da iştirak etdiyi vərəsəlik işi üzrə tərəflərin iradəsi əsasında anası mərhum Osamanova Gülxanım Bəkir qızından miras qalmış Bakı şəhəri Nəsimi rayonu, Mərdənaov küçəsi, ev 128 ünvanda yerləşən miras paya münasibətdə cavabdeh 3/4 hissədə, mən isə 1/4 hissədə pay almışdır. İş materiallarından da görüldüyü kimi, cavabdeh ona məxsus olan 22 iyun 2023-cü il tarixli vəsiyyətnamə üzrə vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnaməyə əsasən, öz payına uyğun olaraq, Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti Daşınmaz Əmlakın Dövlət Kadastrı və Reyestr Publik Hüquqi Şəxs tərəfindən 09 aprel 2024-cü il tarixində çıxarış almış və 16 aprel 2025-ci il tarixində həmin orqanın 1 sayılı Bakı Ərazi İdarəsinə ərizə ilə müraciət edərək, Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Mərdanov küçəsi, ev 128 ünvanda yerləşən ev söküldüyü üçün ona məxsus olan $\frac{3}{4}$ hissədə tikilinin məhvinə reyestrdə qeydiyyatda alınmasına və tikili üzərində hüquqların ləğv edilməsini xahiş etmişdir. Məhkəmə iş üzrə icraatı dayandırarkən, KM-nin məlum qərarında başqa mülki işin icraatda olması halını nəzərə almamaqla yanaşı mübahisələndirilən ona məxsus olan 22 iyun 2023-cü il tarixli, V-116/2022 nömrəli məcburi paya vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnamə cavabdehin iradəsi ilə mənə verilib və cavabdeh həmin vərəsəlik işi üzrə özünə məxsus olan hüquqlarından imtina edib və bu mübahisəyə qədər onlar tərəflər olaraq 3 instansiya məhkəməsində üz-üzə gəlmişdir. Həmin iş materiallarında əsas sənəd tərəfin mübahisə etdiyi vərəsəlik şəhadətnaməsi olmuşdur. Məhkəmə cavabdehin həmin şəhadətnaməni 3 il ərzində deyil və qeyd etdiyi kimi əvvəlki 3 instansiya məhkəmə mübahisələrində deyil, indi məlum məhkəmə işinin 14-cü iclasında mübahisələndirməsinə heç bir münasibət bildirməyərək icraatı dayandırması qərardadın qanuni və əsaslı olmadığına göstəricisidir.

Tətbiq edilən hüquq:

Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsinin:

43.1-ci maddəsinə əsasən əgər müxtəlif məhkəmələrin icraatında olan işlər biri-biri ilə əlaqədirlərsə, ədalət mühakiməsinin düzgün həyata keçirilməsi üçün onlara birgə baxılmalı və qətnamə çıxarılmalıdır. Bu məqsədlə iş (işlər) bir-biri ilə əlaqəli işlərdən birini ilkin olaraq icraata qəbul etmiş məhkəməyə göndərilməlidir.

43.2-ci maddəsinə əsasən bir-biri ilə əlaqəli olan işlərin bir icraatda birləşdirilməsi həm işdə iştirak edən şəxslərin vəsatəti, həm də məhkəmənin öz təşəbbüsü ilə həyata keçirilə bilər.

254.1.4-cü maddəsinə əsasən Konstitusiyaya Məhkəməsinin icraatı qaydasında, mülki, cinayət, inzibati xəta və ya inzibati mübahisə üzrə məhkəmə icraatı qaydasında baxılan başqa bir iş həll edilməyincə işə baxmaq mümkün olmazsa məhkəmə iş üzrə icraatı dayandırılmalıdır.

256.0.3-cü maddəsinə əsasən bu Məcəllənin 254.1.4-cü maddəsi ilə nəzərdə tutulan halda məhkəmənin qərarı, qətnaməsi, hökmü, qərardadı qüvvəyə minənə qədər, yaxud inzibati qaydada baxılan iş üzrə qərar çıxarılan qədər dayandırılır.

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim RƏNA QAFAROVA,
Hakim Fuad. Abdıyev, Hakim Cəmilə. Musayeva

Məhkəmənin adı: Bakı Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=a93a80550ebf41a988c0b9252f0199e6>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 006

398.0.2-ci maddəsinə əsasən, apellyasiya instansiyası məhkəməsinin şikayətə baxıb qərardad qəbul etdikdə qərardadı tam və ya qismən ləğv edib, yaxud dəyişib işi birinci instansiya məhkəməsinə göndərmək hüququ vardır.

“İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında” Avropa Konvensiyasının 6-cı maddəsinin birinci bəndinə görə hər kəs onun mülki hüquq və vəzifələri müəyyən edilərkən və ya ona qarşı hər hansı cinayət ittihamı irəli sürülərkən qanun əsasında yaradılmış müstəqil və qərəzsiz məhkəmə vasitəsilə, ağılabatan müddətdə işin ədalətli və açıq araşdırılması hüququna malikdir.

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi “Qolder Birləşmiş Krallığa qarşı” (21 fevral 1975, 35-ci bənd) işdə göstərmişdir ki, Avropa Konvensiyasının 6-cı maddəsinin 1-ci bəndinin mülki işlərdə tərəflərə verilən prosessual təminatları ətraflı təsvir etməli olduğunu düşünmək və ilk növbədə həmin təminatlardan praktiki olaraq istifadə etmək hüququnu, yəni məhkəməyə müraciət etmək hüququnu qorumadığını düşünmək ağılasığmaz olardı. Əgər məhkəmə prosesi yoxdursa, o halda məhkəmə prosesinə xas olan ədalətlik, açıqlıq və prosesin vaxtında həyata keçirilməsi kimi xüsusiyyətlər mənasını itirir.

Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin mövqeyi

İşə Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin 397.2-ci maddəsinə əsasən yazılı icraat qaydasında baxılmış, bu barədə tərəflərə əvvəlcədən məlumat (bildiriş) göndərilmiş, şikayətə etiraz, həmçinin tərəflərin işə məhkəmə iclasında baxılması barədə vəsatətləri daxil olmamışdır.

Məhkəmə Kollegiyası iş materiallarını araşdıraraq hesab edir ki, şikayət qismən təmin edilməli, birinci instansiya məhkəməsinin qərardadı ləğv edilməli və mülki iş sonrakı prosessual hərəkətlərin yerinə yetirilməsi üçün həmin məhkəməyə qaytarılmalıdır.

Belə ki, mülki prosessual qanunvericiliyin tələbindən də göründüyü kimi, digər məhkəmə icraatı qaydasında baxılan başqa bir iş həll edilməyincə icraatda olan işə baxılması mümkün olmazsa məhkəmə iş üzrə icraatı dayandırılmalıdır. Başqa sözlə, belə hallarda işlərin istənilən qarşılıqlı bağlılığı deyil, yalnız elə bir asılılığı nəzərdə tutulur ki, digər icraat üzrə mübahisəli hüquq münasibəti nizamlananadək hazırkı işə baxılması ümumiyyətlə mümkün olmasın. Əks halda mülki iş üzrə başlanmış məhkəmə prosesi icraatda olan iş üzrə mübahisə öz həllini tapanadək təxirəsalınmadan davam etdirilməlidir.

Məhkəmə Kollegiyası qeyd edir ki, birinci instansiya məhkəməsi icraatın dayandırılması barədə qərardadda bu halı ümumiyyətlə müzakirə etməmiş və hazırkı işə baxılmasının mümkün olmamasının nədən ibarət olmasını göstərməmiş, sadəcə Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin icraatında 2(5-98)-1725/2026 sayılı, iddiaçı Vəliyev Əbülfət Məmməd oğlunun cavabdehlər Vəliyev Fikrət Məmməd oğluna və Bakı şəhəri 14 saylı notariat ofisinə qarşı “vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnamənin ləğv edilməsi” tələbinə dair mülki iş olmasına əsaslanmışdır.

Mülki prosessual qanunvericiliyə görə müxtəlif məhkəmələrin icraatında olan işlər biri-biri ilə əlaqədirlərsə, ədalət mühakiməsinin düzgün həyata keçirilməsi üçün onlara birgə baxılmalı və qətnamə çıxarılmalıdır. Bu məqsədlə iş (işlər) bir-biri ilə əlaqəli işlərdən birini ilkin olaraq icraata qəbul etmiş məhkəməyə göndərilməlidir. Bir-biri ilə əlaqəli olan işlərin

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim RƏNA QAFAROVA,
Hakim Fuad. Abdıyev, Hakim Cəmilə. Musayeva

Məhkəmənin adı: Bakı Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=a93a80550ebf41a988c0b9252f0199e6>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 006

bir icraatda birləşdirilməsi həm işdə iştirak edən şəxslərin vəsatəti, həm də məhkəmənin öz təşəbbüsü ilə həyata keçirilə bilər.

Məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, ilk öncə yuxarıda göstərilən tələblərin biri-biri ilə əlaqəli olub-olmaması, onlara birlikdə baxılmasının mümkünlüyü məhkəmə iclasında müzakirə edilməli, mümkün olduğu halda prosessual müddətlərə qənaət edilməsi, işin ədalətli və açıq araşdırılması üçün müvafiq prosessual hərəkətlər edilməlidir.

Odur ki, yuxarıda qeyd edilənlər araşdırılmadan məhkəmənin gəldiyi hazırkı nəticə qanuni və əsaslı sayıla bilməz.

Belə olan halda, məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, prosessual hüquq normaları pozulduğundan şikayət qismən təmin edilməli, birinci instansiya məhkəməsinin qərarı ləğv edilməli, iş sonrakı prosessual hərəkətlərin yerinə yetirilməsi üçün birinci instansiya məhkəməsinə göndərilməlidir.

Nəticə

Şərh olunanlara əsasən və MPM-nin 397-398, 400 və 401-ci maddələrini rəhbər tutaraq məhkəmə kollegiyası

QƏRARA ALDI:

Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 07.05.2026-cı il tarixli, 2(005)-2289/2025 nömrəli qərarından iddiaçı Vəliyev Fikrət Məmməd oğlu tərəfindən verilmiş şikayət qismən təmin edilsin.

Hazırkı iş üzrə Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 2(005)-2289/2025 sayılı, 07.05.2026-cı il tarixli qərarı ləğv edilsin və mülki iş sonrakı prosessual hərəkətlərin yerinə yetirilməsi üçün həmin məhkəməyə qaytarılsın.

Qərarı çıxarıldığı andan qanuni qüvvəyə minir.

Qərardan kassasiya şikayəti verilə bilməz.

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim RƏNA QAFAROVA,
Hakim Fuad. Abdıyev, Hakim Cəmilə. Musayeva

Məhkəmənin adı: Bakı Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=a93a80550ebf41a988c0b9252f0199e6>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 006